

บทเรียนที่ 1

การกระทบยอด เงินฝากธนาคาร

สาระการ

เรียนรู้

- 1 ความหมายของใบแจ้งยอดเงินฝากธนาคาร
- 2 ขั้นตอนการหารายการกระทบยอดเงินฝากธนาคาร
- 3 วิธีทำงบกระทบยอดเงินฝากธนาคาร
- 4 เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร

1. ความหมายของใบแจ้งยอดเงินฝากธนาคาร

ใบแจ้งยอดเงินฝากธนาคาร (Bank Statement) คือ แบบรายงานของธนาคารที่จัดส่งมาให้กิจการเพื่อแสดงรายละเอียดว่าบัญชีเงินฝากประเภทกระแสรายวันของกิจการมียอดคงเหลือ จำนวนเท่าใด ระหว่างเดือนมีรายการเพิ่มเงินฝากและถอนเงินฝากจากรายการใดบ้าง โดยปกติแล้วยอดคงเหลือตามใบแจ้งยอดของธนาคารจะไม่ตรงกับยอดคงเหลือในสมุดบัญชีของกิจการ อาจจะเนื่องจากหลายสาเหตุ ดังนี้

- 1 เงินฝากระหว่างทาง (Deposit in Transit)
- 2 เช็คค้างจ่าย (Outstanding Cheque)
- 3 เช็คคืน (Cheque Return)
- 4 ค่าธรรมเนียมธนาคาร (Bank Service Charge)
- 5 ดอกเบี้ยรับเงินฝากธนาคาร

- ๖ กิจการมอบหมายให้ธนาคารเป็นผู้เก็บเงินตามตัวเงินพร้อมดอกเบี้ย (ถ้ามี) แทนกิจการ
- ๗ กิจการมอบหมายให้ธนาคารเป็นผู้จ่ายเงินตามตัวเงินพร้อมดอกเบี้ย (ถ้ามี) แทนกิจการ
- ๘ ธนาคารนำเช็คของกิจการอื่นมาเพิ่มหรือหักบัญชีของกิจการ
- ๙ กิจการมอบหมายให้ธนาคารเป็นผู้จ่ายค่าใช้จ่ายต่าง ๆ แทนกิจการ
- ๑๐ ข้อผิดพลาดอื่น ๆ เช่น เขียนตัวเลขผิด บันทึกบัญชีผิด ฯลฯ

๒. ขั้นตอนการหารายการกระทบยอดเงินฝากธนาคาร

๑

เปรียบเทียบยอดเงินฝากตามใบแจ้งยอดของธนาคารกับยอดเงินฝากธนาคารตามสมุดบัญชีของกิจการ ณ วันต้นเดือน ถ้ามียอดแตกต่างกันให้ตรวจสอบรายการที่แตกต่างกันในเดือนที่ผ่านมา ถ้ารายการใดบันทึกในเดือนปัจจุบันแล้ว ให้ทำสัญลักษณ์กำกับไว้รายการใดที่ยังไม่ได้บันทึกไม่ต้องทำสัญลักษณ์

๒

เปรียบเทียบรายการนำฝากระหว่างเดือนตามใบแจ้งยอดของธนาคารกับสมุดบัญชีเงินฝากของกิจการ รายการใดตรงกันให้ทำสัญลักษณ์กำกับไว้ รายการใดไม่ตรงกันไม่ต้องทำสัญลักษณ์

๓

เปรียบเทียบรายการหักบัญชีเงินฝากระหว่างเดือน ตามใบแจ้งยอดของธนาคารกับสมุดบัญชีเงินฝากของกิจการ รายการใดตรงกันให้ทำสัญลักษณ์กำกับไว้ รายการใดไม่ตรงกันไม่ต้องทำสัญลักษณ์

๓. วิธีทำงบกระทบยอดเงินฝากธนาคาร

งบกระทบยอดเงินฝากธนาคาร (Bank Reconciliation Statement) คือ งบที่แสดงรายละเอียดที่ทำให้เกิดข้อแตกต่างระหว่างยอดคงเหลือตามสมุดบัญชีเงินฝากของกิจการกับยอดคงเหลือตามใบแจ้งยอดของธนาคาร

วิธีการจัดทำงบกระทบยอดเงินฝากธนาคาร ทำได้ ๒ วิธี คือ

วิธีที่ ๑ หายอดคงเหลือที่ถูกตัดของกิจการและของธนาคาร

วิธีที่ ๒ กระทบยอดจากยอดหนึ่งไปอีกยอดหนึ่ง ซึ่งมี ๒ กรณี คือ

กรณีที่ ๑ กระทบจากยอดคงเหลือตามใบแจ้งยอดของธนาคารไปหายอดคงเหลือตามสมุดบัญชีของกิจการ

กรณีที่ ๒ กระทบจากยอดคงเหลือตามสมุดบัญชีของกิจการไปหายอดคงเหลือตามใบแจ้งยอดของธนาคาร

ตัวอย่างที่ ๑

เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕X๗ ร้านฮกเฮงได้รับใบแจ้งยอดเงินฝากจากธนาคารมียอดคงเหลือ ๖๘,๔๐๐ บาท แต่ยอดเงินฝากธนาคารในสมุดบัญชีของกิจการมียอดคงเหลือ ๗๑,๖๒๕ บาท กิจการจึงได้ตรวจสอบและพบข้อแตกต่าง ดังต่อไปนี้

๑. ธนาคารคิดค่าธรรมเนียมในการโอนเงิน ๑๕๐ บาท
๒. กิจการส่งจ่ายเช็คชำระหนี้ให้เจ้าหนี้เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕X๗ แต่เจ้าหนี้ยังไม่ได้นำไปขึ้นเงิน จำนวน ๒ ฉบับดังนี้
 - เช็คเลขที่ ๒๕๙๔๗๘๕ จำนวนเงิน ๓,๖๗๕ บาท
 - เช็คเลขที่ ๒๕๙๔๗๘๙ จำนวนเงิน ๕,๖๔๐ บาท
๓. กิจการนำเงินฝากธนาคารเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕X๗ จำนวนเงิน ๑๒,๘๔๐ บาท แต่ธนาคารยังไม่ได้บันทึกบัญชี
๔. กิจการจ่ายเงินชำระหนี้ให้เจ้าหนี้ตามเช็คเลขที่ ๒๓๔๗๘๖๐ จำนวนเงิน ๕,๖๒๕ บาท แต่ลงรายการด้วยจำนวนเงิน ๔,๒๗๕ บาท
๕. ลูกค้าโอนเงินเข้าธนาคารเพื่อชำระหนี้แก่กิจการ ๑,๘๐๐ บาท แต่กิจการยังไม่ได้บันทึกบัญชี

วิธีที่ ๑ หายอดคงเหลือที่ถูกต้องของกิจการและของธนาคาร

ร้านฮกเฮง งบกระทบยอดเงินฝากธนาคาร วันที่ 31 มีนาคม 25X7

หน่วย : บาท

ยอดเงินฝากตามใบแจ้งยอดธนาคาร	68,400	ยอดเงินฝากตามสมุดบัญชีของกิจการ	71,625
บวก เงินฝากระหว่างทาง	12,840	บวก รับชำระหนี้จากลูกหนี้	1,800
	81,240		73,425
หัก เช็คค้างจ่าย :		หัก ค่าธรรมเนียมธนาคาร	150
เลขที่ 2594785	3,675	บันทึกการจ่ายเช็คต่ำไป	<u>1,350</u>
เลขที่ 2594789	<u>5,640</u>		
	9,315		
ยอดเงินฝากธนาคารที่ถูกต้อง	<u>71,925</u>	ยอดเงินฝากธนาคารที่ถูกต้อง	<u>71,925</u>

บันทึกรายการปรับปรุงในสมุดรายวันทั่วไป

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 1

พ.ศ. 25X7		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
มี.ค.	31	เงินฝากธนาคาร		1,800	-		
		ลูกหนี้การค้า				1,800	-
		บันทึกรับชำระหนี้จากลูกหนี้					
		ค่าธรรมเนียมธนาคาร		150	-		
		เงินฝากธนาคาร				150	-
		บันทึกค่าธรรมเนียมธนาคาร					
		เจ้าหนี้การค้า		1,350	-		
		เงินฝากธนาคาร				1,350	-
		บันทึกจ่ายชำระหนี้ให้เจ้าหนี้ต่ำไป					

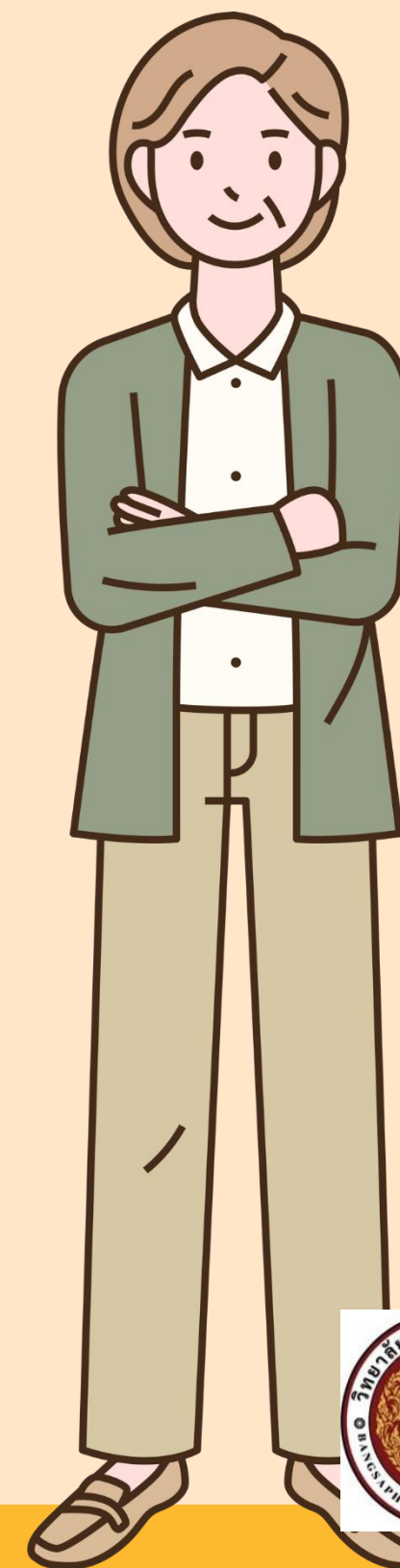

วิธีที่ ๒ กระทบยอดจากยอดหนึ่งไปอีกยอดหนึ่ง

ซึ่งมี ๒ กรณี คือ

กรณีที่ ๑ กระทบจากยอดคงเหลือตามใบแจ้งยอดของธนาคารไปหายอดคงเหลือตามสมุดบัญชีของกิจการ

ร้านฮกเฮง			
งบกระทบยอดเงินฝากธนาคาร			
วันที่ 31 มีนาคม 25X7			
			หน่วย : บาท
ยอดเงินฝากตามใบแจ้งยอดของธนาคาร			68,400
บวก	เงินฝากระหว่างทาง	12,840	
	ค่าธรรมเนียมธนาคาร	150	
	บันทึกการจ่ายเช็คต่ำไป	<u>1,350</u>	<u>14,340</u>
	รวม		82,740
หัก	เช็คค้างจ่าย :		
	เลขที่ 2594785	3,675	
	เลขที่ 2594789	<u>5,640</u>	9,315
	รับชำระหนี้จากลูกหนี้	<u>1,800</u>	<u>11,115</u>
ยอดเงินฝากตามสมุดบัญชีของกิจการ			<u><u>71,625</u></u>

กรณีที่ ๒ กระทบจากยอดคงเหลือตามสมุดบัญชีของกิจการไปหายอดคงเหลือตามใบแจ้งยอดของธนาคาร

ร้านฮกเฮง

งบทะทบยอดเงินฝากธนาคาร

วันที่ 31 มีนาคม 25X7

หน่วย : บาท

ยอดเงินฝากตามสมุดบัญชีของกิจการ

บวก รับชำระหนี้จากลูกหนี้

เช็คค้างจ่าย :

เลขที่ 2594785

เลขที่ 2594789

รวม

หัก ค่าธรรมเนียมธนาคาร

บันทึกการจ่ายเช็คต่ำไป

เงินฝากระหว่างทาง

ยอดเงินฝากตามใบแจ้งยอดของธนาคาร

1,800

3,675

5,640

150

1,350

12,840

71,625

11,115

82,740

14,340

68,400

๔. เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร

เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร หมายถึง กิจการเบิกเงินจากธนาคารเกินกว่าจำนวนเงินฝากที่มีในบัญชีโดยต้องตกลงกับธนาคารเสียก่อนว่าจะสามารถเบิกเงินเกินบัญชีได้เป็นจำนวนเท่าใด และต้องเสียดอกเบี้ยสำหรับส่วนที่เบิกเกินนี้ให้แก่ธนาคาร

ในทางบัญชีเงินเบิกเกินบัญชีธนาคารนี้ จะมียอดเป็นเครดิตในบัญชีเงินฝากธนาคารหรือยอดติดลบถือเป็นหนี้สินหมุนเวียนของกิจการ

ตัวอย่างที่ ๒

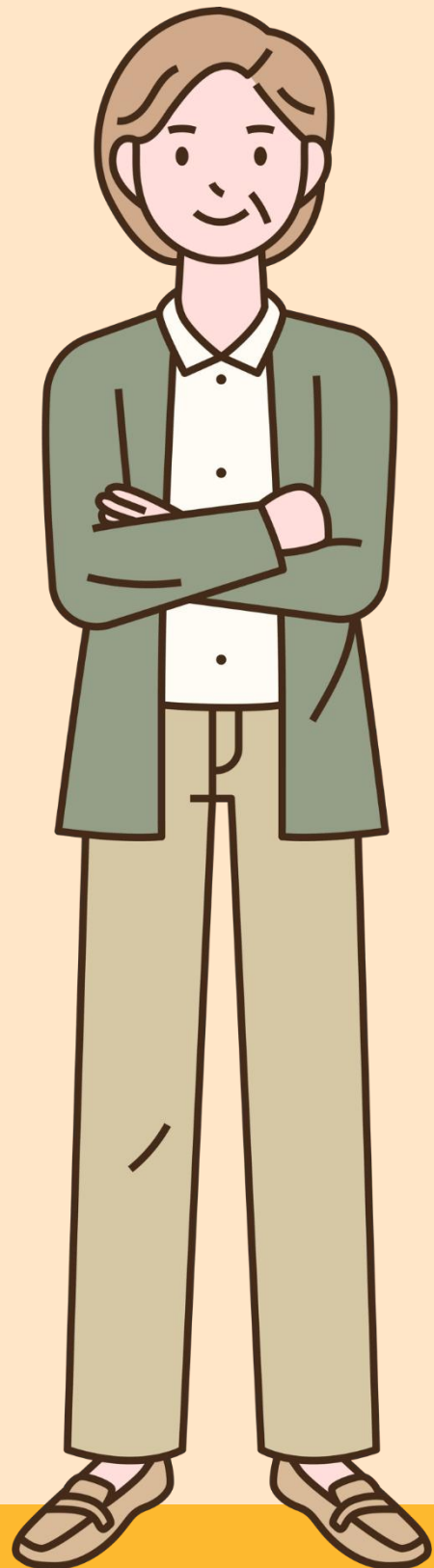
จากตัวอย่างที่ ๑ สมมติว่าร้านฮกเฮง ได้รับใบแจ้งยอดเงินฝากธนาคารว่า มียอดเงินเบิกเกินบัญชีจำนวน ๖๘,๔๐๐ บาท แต่ยอดเงินเบิกเกินบัญชีในสมุดบัญชีของกิจการมียอด ๖๕,๑๗๕ บาท

วิธีที่ ๑ หายอดเงินเบิกเกินบัญชีที่ถูกต้องของกิจการและของธนาคาร

ร้านฮกเฮง			
งบทดลองยอดเงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร			
วันที่ 31 มีนาคม 25X7			
		หน่วย : บาท	
ยอดเงินเบิกเกินบัญชีตามใบแจ้งยอดธนาคาร	(68,400)	ยอดเงินเบิกเกินบัญชีตามสมุดบัญชีกิจการ	(65,175)
บวก เงินฝากระหว่างทาง	12,840	บวก รับชำระหนี้จากลูกหนี้	1,800
	(55,560)		(63,375)
หัก เช็คค้างจ่าย :		หัก ค่าธรรมเนียมธนาคาร	150
เลขที่ 2594785	3,675	บันทึกการจ่ายเช็คต่ำไป	1,350
เลขที่ 2594789	5,640		(1,500)
	(9,315)		
ยอดเงินเบิกเกินบัญชีธนาคารที่ถูกต้อง	(64,875)	ยอดเงินเบิกเกินบัญชีธนาคารที่ถูกต้อง	(64,875)

บันทึกการปรับปรุงในสมุดรายวันทั่วไป

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 1

พ.ศ. 25X7		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
มี.ค.	31	เงินฝากธนาคาร		1,800	-		
		ลูกหนี้การค้า				1,800	-
		บันทึกรับชำระหนี้จากลูกหนี้					
		ค่าธรรมเนียมธนาคาร		150	-		
		เงินฝากธนาคาร				150	-
		บันทึกค่าธรรมเนียมธนาคาร					
		เจ้าหนี้การค้า		1,350	-		
		เงินฝากธนาคาร				1,350	-
		บันทึกจ่ายชำระหนี้ให้เจ้าหนี้ต่ำไป					

วิธีที่ ๒ กระทบยอดจากยอดหนึ่งไปอีกยอดหนึ่ง

ซึ่งมี ๒ กรณี คือ

กรณีที่ ๑ กระทบยอดคงเหลือตามใบแจ้งยอดของธนาคารไปหายอดคงเหลือตามสมุดบัญชีของกิจการ

ร้านฮกเฮง			
งบกระทบยอดเงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร			
วันที่ 31 มีนาคม 25X7			
			หน่วย : บาท
ยอดเงินเบิกเกินบัญชีตามใบแจ้งยอดธนาคาร			(68,400)
บวก	เงินฝากระหว่างทาง	12,840	
	ค่าธรรมเนียมธนาคาร	150	
	บันทึกการจ่ายเช็คต่ำไป	<u>1,350</u>	<u>14,340</u>
			(54,060)
หัก	เช็คค้างจ่าย :		
	เลขที่ 2594785	3,675	
	เลขที่ 2594789	5,640	
	รับชำระหนี้จากลูกหนี้	<u>1,800</u>	<u>(11,115)</u>
ยอดเงินเบิกเกินบัญชีตามสมุดบัญชีกิจการ			<u><u>(65,175)</u></u>

กรณีที่ ๒ กระทบยอดคงเหลือตามสมุดบัญชีของกิจการไปหายอดคงเหลือ
ตามใบแจ้งยอดบัญชีของธนาคาร

ร้านฮกเฮง		
งบทกระทบยอดเงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร		
วันที่ 31 มีนาคม 25X7		
		หน่วย : บาท
ยอดเงินเบิกเกินบัญชีตามสมุดบัญชีกิจการ		(65,175)
บวก รับชำระหนี้จากลูกหนี้	1,800	
เช็คค้างจ่าย :		
เลขที่ 2594785	3,675	
เลขที่ 2594789	<u>5,640</u>	<u>11,115</u>
		(54,060)
หัก ค่าธรรมเนียมธนาคาร	150	
บันทึกการจ่ายเช็คต่ำไป	1,350	
เงินฝากระหว่างทาง	<u>12,840</u>	<u>14,340</u>
ยอดเงินเบิกเกินบัญชีตามสมุดบัญชีกิจการ		<u><u>(68,400)</u></u>